ИЗГУБЕНИ В ПЛАНИНАТА

Каква гледка! Летите над Алпите с хеликоптер. Софи – пилотът, ви взе от летището в Торино, за да ви закара до лагера на дядо Хари в планината. Надвиквате грохота на витлото, за да ѝ разкажете плановете си за експедицията. Бум! Хеликоптерът се разтриса. Поглеждате през прозореца и виждате облаци от дим зад себе си.

– **Помощ! Помощ! Помощ!** – повтаря Софи по радиостанцията, здраво стиснала контролния лост. – Двигателят изгоря! Изгубих мощност. Ще се опитам да кацна, но не съм сигурна, ще се успея.

После махва към задната част на вертолета:

– Бързо, вземай парашута! Трябва да скочиш!

Втурвате се, накъдето сочи тя, грабвате един парашут и с треперещи ръце закопчавате сбруята. Виждали сте как се прави, но спомените ви са замъглени. Надявате се да сте го сложили правилно.

– Сега! – казва Софи. – Време е!

Вратата се отваря и пред очите ви се разкрива главозамайваща гледка. Взимате раницата си, стисвате ръкохватките на парашута и скачате...

Падате тежко, но оставате невредими. Сърцето ви прелива от радост: оживяхте! В следващия момент обаче се оглеждате наоколо. Докъдето погледът ви стига, виждате само снежни върхове. Изгубени сте сам-сами посред ледена планина. Поемате няколко пъти дълбоко въздух и се опитвате да се успокоите: знаете, че точно това би ви посъветвал дядо Хари. Претеглите възможностите: в много подобни ситуации е най-добре човек да стои намясто и да чака спасение, но тук, в студа, няма да оцелеете дълго.

Единият вариант е да тръгнете нагоре по склона към мястото, където би трябвало да се е приземил хеликоптерът. Чухте, че Софи изпрати сигнал за бедствие, така че спасителите вероятно ще търсят падналата машина. Освен това Софи може да е ранена и да се нуждае от помощта ви...

Другият вариант е да се спуснете към долината с надеждата да стигнете до някое планинско селце. Виждате река, която може би води към цивилизацията, пък и ви се струва по-разумно да вървите надолу, отколкото нагоре по стръмния и неравен склон.

Изведнъж се сещате, че в раницата си носите картата на дядо си. Може би най-добре би било да потърсите неговия лагер? Напълно възможно е той да не е много далеч...

Време е за първото ви решение!

За да тръгнете нагоре по склона, **ОТИДЕТЕ НА СТР. 8.**

За да потърсите дядо Хари, **ОТИДЕТЕ НА СТР. 28.**

За да тръгнете надолу към селото, **ОТИДЕТЕ НА СТР. 34.**

Подредете приоритетите

Помнете правилото на „трите”:

1. В сурова среда можете да оцелеете около **3 часа** без подслон или защита от силен студ или жега. В планината вашият враг е студът.

2. Можете да оцелеете около **3 дни** без вода. Разбира се, това е само ориентировъчно и не бива да експериментирате. Щом намерите подслон, следващият ви приоритет е да намерите чиста вода за пиене. Обезводняването е смъртоносно.

3. Можете да оцелеете около **3 седмици** без храна (стига да имате вода и подслон). В снежно време обаче е важно да се храните, за да може тялото ви да има „гориво” и енергия, с които да се бори срещу студа.

СТОП! За да оцелеете!

Когато осъзнаете, че сте се изгубили в дивата пустош, отначало може би ще се уплашите, но е важно да не изпадате в паника. Тя води до лоши решения. Преди да направите каквото и да било, кажете си: СТОП!

СПОКОЙСТВИЕ
Преди всичко: успокойте се. Овладейте дишането и сърцебиенето. Спомнете си, че много хора са оцелявали в подобни ситуации.

ТРЕЗВА МИСЪЛ
Опитайте се да помислите спокойно какво можете да направите. Мозъкът ви е най-важният инструмент за оцеляване. Всяка ситуация е различна. Как може да ви помогне това, с което разполагате?

ОГЛЕЖДАНЕ
Огледайте внимателно околността. Нещо излежда ли ви познато? Виждате ли път или река наблизо?

ПЛАНИРАНЕ
Съставете план за действие. След това ще ви бъде много по-лесно да се концентрирате и да запазите висок дух.

ВИЕЛИЦА!

Решавате да тръгнете нагоре към мястото на катастрофата. С бинокъла виждате стълб дим, който се вие в далечината. Сигурно идва от хеликоптера. Нямате представа колко е далеч, но поне посоката е ясна. Докато вървите по планинския хребет, слънцето е зад гърба ви. Поглеждате часовника си: наближава пладне, значи се движите горе-долу на север.

След около час се надига вятър, в небето се събират облаци и започват да прехвърчат снежинки. Добре, че имате топло яке! Но времето се влошава все повече. Не след дълго се извива виелица и ви се струва, че пронизителният вятър ще ви откъсне от склона. Пръстите ви са вкочанени, не виждате на повече от метър-два пред себе си. Дали да спрете, за да си направите снежен заслон, или да тръгнете надолу с надеждата, че в ниското времето е по-хубаво? Време е да решите!

Поставете Колелото на оцеляването в избраното кръгче и го завъртете, за да разберете какво ще се случи.

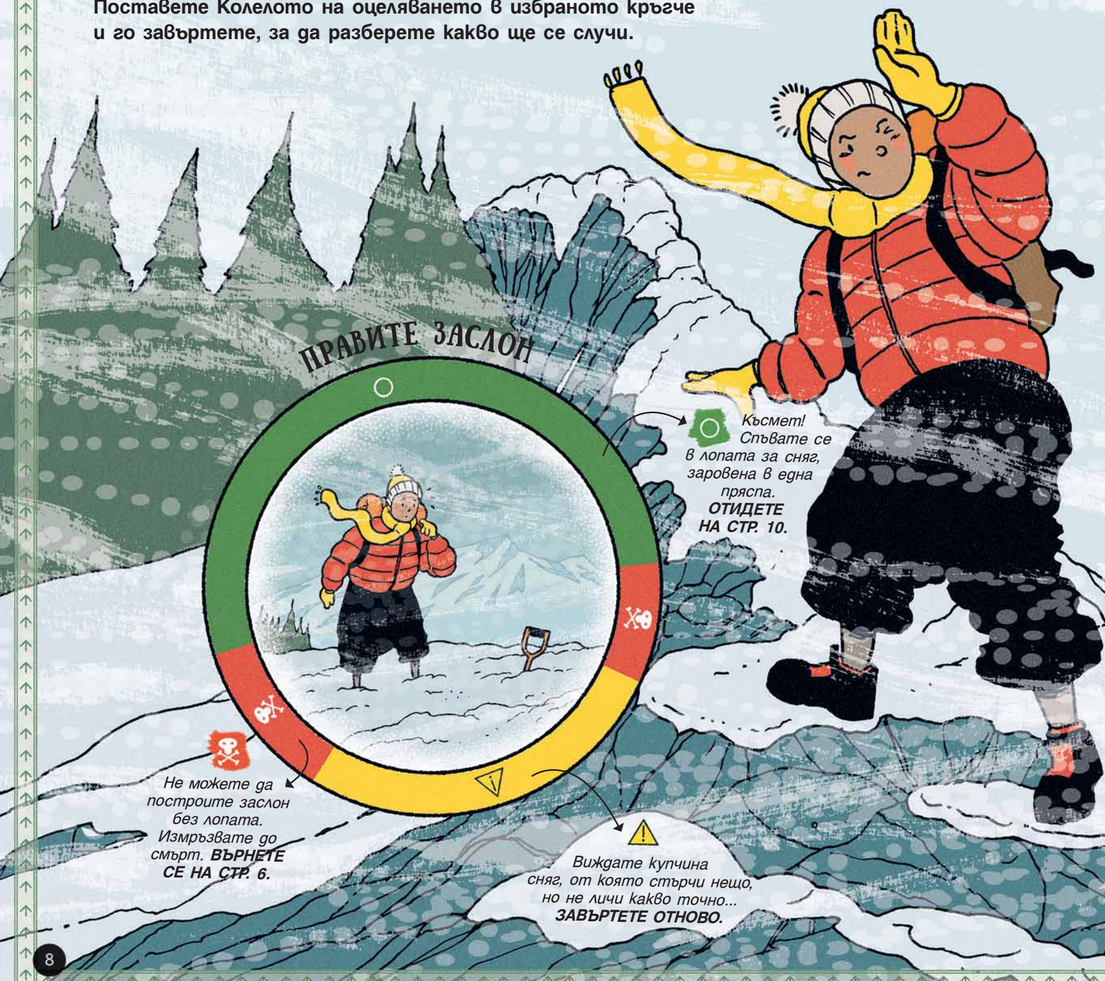

ПРАВИТЕ ЗАСЛОН

Късмет! Спъвате се в лопата за сняг, заровена в една пряспа. ***ОТИДЕТЕ НА СТР. 10.***

Не можете да построите заслон без лопата. Измръзвате до смърт. ***ВЪРНЕТЕ СЕ НА СТР. 6.***

Виждате купчина сняг, от която стърчи нещо, но не личи какво точно... ***ЗАВЪРТЕТЕ ОТНОВО.***

КАКВО НИ КАЗВАТ ОБЛАЦИТЕ

Една от най-големите опасности в планината е времето, което се променя много бързо. Трябва винаги да бъдете подготвени и гъвкави с плановете. Ако времето се влоши, потърсете сигурен подслон. Полезно е да знаете какво означават различните видове облаци.

Лентикулярните облаци имат формата на летяща чиния. Ако видите такива в планината и усетите, че вятърът се усилва, вероятно наближава буря.

Перестите облаци са високи, влакнести. Ако небето притъмнее, а тези облаци се сгъстят в широка пелена, значи са се превърнали в пересто-слоести облаци, които могат да донесат дъжд или сняг.

Купестите облаци са бели и пухкави и са признак на хубаво време. Но ако нараснат нагоре и върхната им част се изравни, значи са се превърнали в буреносни купесто-дъждовни облаци, които често носят сняг, дъжд, градушка, гръмотевици и светкавици.

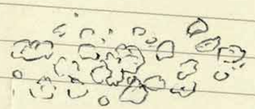

Висококупестите облаци са средновисоки облаци, обикновено значат стабилно време.

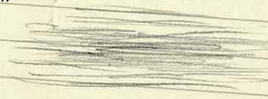

Слоестите облаци са най-ниските облаци, които образуват мъглив слой и могат да донесат ръмеж, но не и и силен дъжд.

Слоесто-дъждовните облаци образуват тъмни, ниско надвесени пелени, от които вали дъжд или сняг при по-студено време.

ТРЪГВАТЕ НАДОЛУ

Нищо не виждате от виелицата. Напълно заслепени, правите крачка напред... от ръба на скалата. ***ВЪРНЕТЕ СЕ НА СТР. 6.***

Вятърът и снегът се успокояват, докато се спускате надолу. Но точно когато започвате да се отпускате, губите опора, подхлъзвате се и се изпързаляте надолу по склона. Като по чудо оставате невредими, изтупвате се от снега и забелязвате сгъваема лопата, стърчаща от една пряспа. Вземате я. ***ОТИДЕТЕ НА СТР. 18.***

Виелицата става все по-силна. ***ОТИДЕТЕ НА СТР. 36.***